



УДК 37.013.42:37.041:378.091

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-1\(31\)-1447-1458](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-1(31)-1447-1458)

**Мирончук Наталія Миколаївна** доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління, Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир, тел.: (0412) 43-14-17, <https://orcid.org/0000-0002-1360-6381>

## САМООРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГА В УМОВАХ СУСПІЛЬНИХ ВИКЛИКІВ І ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**Анотація.** У статті означено важливі соціальні навички в умовах високого ступеня турбулентності суспільного життя і професійного середовища. Наведено дані аналітичних звітів і досліджень щодо психологічного та емоційного стану педагогів в умовах воєнних дій в Україні. На основі аналізу публікацій, звітів, досліджень визначено вимоги і запити роботодавців щодо значущих загальних умінь та якостей сучасних фахівців. Виділено такі мікротенденції розвитку важливих соціальних навичок фахівців: потреба перенавчання працівників через технологізацію та автоматизацію робочих процесів, переструктурування позицій щодо пріоритетів соціальних навичок, зміна професійних ролей через появу нових технологій і цифровізацію. Визначено самоорганізацію як фундаментальну навичку, яка сприяє адаптації сучасного фахівця до змін та нових ситуацій, ефективній співпраці з іншими, успішній реалізації внутрішнього потенціалу та професійному саморозвитку. Закцентовано увагу на ролі самоорганізації в забезпеченні якості та ефективності професійної діяльності педагога. Окреслено специфіку самоорганізації як діяльнісної системи на рівні мети, суб'єкта, об'єкта і засобів діяльності. Проаналізовано зміст, види навчальної діяльності, методи, прийоми, техніки, які використовуються в роботі з майбутніми педагогами у процесі вивчення освітньої компоненти «Основи самоорганізації у професійній діяльності». Як один із важливих засобів самоорганізації праці майбутнього фахівця визначено цифрові інструменти. Окреслено перспективу розвитку цієї проблеми, прогнозовану в характеристиці алгоритму, прийомів і методів самоорганізації для інтелектуальної освіти і розвитку майбутніх фахівців.

**Ключові слова:** соціальні навички, компетентність, педагог, самоорганізація, адаптація, цифрові технології, професійна діяльність, дослідницька діяльність.



**Myronchuk Nataliia Mykolaivna** Doctor of Sciences (Pedagogy), Docent, Professor of departments of professional and pedagogical, special education, andragogy and management, Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr, tel.: (0412) 43-14-17, <https://orcid.org/0000-0002-1360-6381>

### **TEACHER SELF-ORGANIZATION IN THE CONDITIONS OF SOCIAL CHALLENGES AND DIGITALIZATION OF PROFESSIONAL ACTIVITY**

**Abstract.** The article defines important social skills in conditions of high turbulence of social life and professional environment. Data from analytical reports and studies on the psychological and emotional state of teachers in conditions of military operations in Ukraine are presented. Based on the analysis of publications, reports, and studies, the requirements and requests of employers for significant general skills and qualities of modern specialists are determined. The following microtrends in the development of specialists' important social skills are highlighted: the need for retraining of employees through technologization and automation of work processes, restructuring of positions regarding the priorities of social skills, changing professional roles due to the emergence of new technologies and digitalization. Self-organization is defined as a fundamental skill that contributes to the adaptation of a modern specialist to changes and new situations, effective cooperation with others, successful realization of internal potential, and professional self-development. Attention is focused on the role of self-organization in ensuring the quality and effectiveness of a teacher's professional activity. The specifics of self-organization as an activity system at the level of the goal, subject, object and means of activity are outlined. The content, types of educational activity, methods, techniques, and techniques used in working with future teachers in the process of studying the educational component «Fundamentals of Self-Organization in Professional Activity» are analysed. Digital tools are identified as one of the important means of future specialist's self-organization in the work. The development prospects of this problem are determined by the characteristics of the algorithm, techniques and methods of self-organization for intellectual education and development of future specialists.

**Keywords:** social skills, competence, teacher, self-organization, adaptation, digital technologies, professional activity, research activity.

**Постановка проблеми.** Сучасні реалії життя актуалізують нові виклики щодо сформованості у фахівців універсальних соціальних навичок (soft skills), які відображають здатність людини до адаптивної й оптималь-



ної поведінки у процесі задоволення власних потреб і розв'язання повсякденних життєвих завдань. У різних дослідженнях, аналітичних звітах [1-7] такими визначено критичне мислення, відповідальність, стресостійкість, адаптивність, самоорганізація, вміння приймати рішення, комунікабельність. Важливими також є такі властивості особистості, як мобільність, гнучкість, швидкість прийняття рішень, стійкість та спроможність виконувати професійні завдання в умовах високого ступеня турбулентності професійного середовища.

Водночас, в умовах воєнних дії на території України, посилюються стресові чинники, які призводять до зниження ефективності праці, підвищують ризик емоційного виснаження та вигорання. За даними дослідження GoGlobal, проведеного у листопаді 2022 року, 80% педагогів відчують стрес, більше половини – 54% педагогів – мають професійне вигорання і потребують психологічної допомоги [8]. Ці результати підтверджують і дослідження, проведені ГС «Освіторія» та дослідницькою агенцією FAMA у 2024 році [9]. Таким чином, ще більш нагальною постає потреба упровадження відповідних методик і технік для збереження й актуалізації особистісного ресурсу педагогів, їх мотивації та підтримки, розвитку в них компетентності самоорганізації.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Самоорганізацію дослідники розглядають як «регульовану поведінку освітньої системи за відсутності зовнішніх впливів» (С. Ганаба), як здатність людини самостійно організовувати навчальний процес, як систему дій, спрямованих на вирішення завдань самостійної організації й здійснення своєї праці (Г. Савицька), як мобілізацію внутрішніх сил на упорядкування своєї діяльності, поведінки (А. Яворський), як процесгуртування українського суспільства в умовах війни, що має свій вияв у громадських ініціативах, об'єднаннях, волонтерських групах (Л. Пильгун).

У дослідженні Г. Алі та Дж.Харріс [1] найбільш значущими у навчальній і професійній діяльності студенти визначили такі загальні навички, як управління часом, організованість, вміння спілкування, відповідальність і вміння вирішувати проблеми. М. ДеБеліко, Г. Готьє та ін. [3] розглядають важливість самоорганізації праці в контексті досягнення цілей діяльності та виконання умов контракту викладача у період його перебування на відповідній посаді. Як один з інструментів упровадження пріоритетної стратегії управління часом у професійній діяльності, вони розглядають матрицю управління часом Кові. Дослідники стверджують про те, що ефективний розподіл часу, орієнтований на пріоритети, є ключовим для досягнення успіху в професійній кар'єрі та викладанні.



С. Ганаба визначає самоорганізацію як «важливе уміння людини, яке є фундаментом відповідальності, амбіцій, знань та інших якостей успішної людини». Без уміння дисциплінувати себе, керувати своїми емоціями і почуттями, планувати справи й організовувати своє життя, як стверджує дослідниця, людина не здатна повною мірою реалізувати себе і досягати професійного та життєвого успіху [2, с. 35-36].

У низці досліджень [10-14] практично доведено, що самоорганізація сприяє підвищенню якості викладання та ефективному упровадженню в освітній процес інновацій. Це твердження ґрунтується на численних дослідженнях у галузі педагогіки, психології, ергономіки, менеджменту, економіки праці, які показують, що встановлення балансу між роботою й особистим життям сприяє зниженню стресу і підвищенню продуктивності.

**Мета** статті полягає у визначенні суспільних мікротенденцій у формуванні соціальних навичок фахівців, окресленні ролі самоорганізації у професійній діяльності педагога як ключової навички у контексті сучасних викликів, описі змісту і методів роботи у процесі вивчення ОК «Основи самоорганізації педагога-дослідника» як педагогічного інструмента формування в майбутніх фахівців умінь самоорганізації.

**Виклад основного матеріалу.** Суспільні виклики трансформуються відповідно до актуальної ситуації, висуваючи до особистості фахівця вимоги у контексті запитів його професійної та особистої життєдіяльності. В умовах війни такі виклики пов'язані зі спроможністю критично осмислити і сприймати інформацію, приймати відповідальні рішення, виявляти гнучкість, мобільність, високий рівень самоорганізації.

Самоорганізація є важливою навичкою, затребуваною роботодавцями, оскільки нові реалії вимагають від фахівця уміння пристосовуватися до ситуації й виконувати свою роботу продуктивно та ефективно. Цінуються вміння виявляти спокій, урівноваженість, швидкість прийняття рішення, стресостійкість, зорієнтованість на результат – уміння поставити мету, спланувати дії, спрогнозувати та протистояти перешкодам на шляху досягнення цілей.

За даними звіту Всесвітнього економічного форуму «Майбутнє робочих місць 2023» [6; 7], затребуваними до 2027 року навичками є аналітичне та креативне мислення, лідерство, соціальний вплив, здатність навчатися ціложиттєво, а шестеро із десяти працівників потребуватимуть навчання, причому доступ до належних умов навчання мають лише половина працівників. У найближчі п'ять років, за результатами проведених досліджень серед роботодавців, 44% навичок працівників будуть втрачені. Зазначається про те, що значущість когнітивних навичок зростає найшвидше, з огляду на зростання важливості вирішення складних проблем



на робочому місці й визнання факту, що міркування та прийняття рішень наразі є найменш автоматизованими процесами (на них припадає лише 26% автоматизації завдань). При цьому більшу вагу, аніж аналітичне мислення (72%), має креативне мислення (73%). Також підвищується значущість технологічної грамотності, самоефективності працівника, соціально-емоційний інтелект, системне мислення, вміння працювати з штучним інтелектом і базами даних тощо.

З метою досягнення своїх бізнес-цілей низка компаній планують інвестувати в навчання працівників та навчання на робочому місці (27%), здійснювати перекваліфікацію та підвищувати кваліфікацію працівників (34%). 42% опитаних компаній як пріоритет навчання своїх працівників визначають навчання використанню штучного інтелекту та великих даних.

Відповідно до запитів роботодавців, представлених на різних інтернет-ресурсах, провідними навичками визначено когнітивну гнучкість, до яких насамперед віднесено адаптивність і креативність, універсальність і міждисциплінарність, емоційний інтелект, прогностичність як спроможність передбачати професійні тенденції, потреби, зміни своєї галузі, ефективний менеджмент як управління та самоорганізацію у професійній діяльності. Таким чином, аби відповідати моделі затребуваного роботодавцями працівника, й сформувати/набути необхідних умінь, сучасний фахівець повинен володіти високим рівнем самоорганізації своєї діяльності.

Вищого рівня мобілізації власної особистості та активності особистість потребує в умовах війни, оскільки потрібно поєднувати діяльність у закладі/офісі та у віддаленому режимі, за умов нестабільного забезпечення електроенергії та режиму праці через обстріли і тривоги.

У професійній педагогічній діяльності самоорганізацію слід розглядати як здатність раціонально організувати і поетапно здійснювати свою професійну діяльність, корегувати її, враховувати проміжні результати з метою підвищення ефективності цього процесу на основі свідомого застосування накопичених знань, умінь і досвіду. Самоорганізація, як одна із загальних (універсальних), метакогнітивних навичок, тісно пов'язана з критичним мисленням, емоційним інтелектом, співпрацею. Педагог, який вміє організувати свій робочий процес, стає прикладом для учнів, допомагаючи їм розвивати ці навички. Крім того, ефективна самоорганізація сприяє побудові команд у школі, що підвищує ефективність закладу освіти в цілому.

З розвитком технологій і швидкими змінами в суспільстві педагогам доводиться пристосовуватися до нових умов. Наприклад, перехід до онлайн-освіти під час пандемії COVID-19 показав важливість цифрової грамотності та здатності швидко перебудовувати робочі процеси.

Цифровий розвиток суспільства розширив можливості для розвитку компетентностей педагогів, пропонуючи їм відповідні умови навчатися у зручному для них темпі на відповідних платформах (Coursera, Prometheus, EdEra та ін.), брати участь у конференціях, вебінарах. Самоорганізація дозволяє педагогам адаптуватися до змін, таких як упровадження нових навчальних програм чи цифрових інструментів, сприяє ефективному плануванню професійної діяльності й відпочинку, продуктивній підготовці до навчальних занять, мотивації здобувачів освіти та самомотивації педагога, професійному саморозвитку. Якість та ефективність такої діяльності суттєво залежить від самоорганізованості особистості, яка відображає її здатність керувати собою, своїм внутрішнім світом, мобілізувати власну волю для планування діяльності, поведінки, боротьби з прокрастинацією та лінню.

Самоорганізація у професійній діяльності проявляється як активна діяльність/поведінка, що має характер вибору/адаптування/ пристосування до ситуації/умов/обставин, спрямована на ефективне/оптимальне розв'язання професійних завдань та/або ситуацій/викликів професійної діяльності. Процес самоорганізації педагога передбачає його здатність планувати, конструювати, координувати власні дії для досягнення поставлених цілей, виявляючи мотиваційні, вольові, регуляційні механізми поведінки.

У педагогічній діяльності самоорганізація передбачає раціональну діяльність, ефективний розподіл часу, керування власними ресурсами і зусиллями для забезпечення якісного навчального процесу і професійного розвитку. Важливими елементами самоорганізації праці педагога є дотримання системи в роботі, раціональний режим праці, самопідготовка, організація робочого місця із забезпеченням оптимальних умов для продуктивної праці, самодисципліна і додержання дисципліни праці, самопланування, саморегулювання, самоконтроль, самозвіт.

Об'єктивно самоорганізація властива кожному суб'єктові педагогічного процесу, який є об'єктом управління собою й застосовує комплекс зусиль для стимулювання власної активності, необхідної для організації, упорядкування, самоконтролю у педагогічній діяльності з метою досягнення професійної та особистісної ефективності.

Самоорганізація у професійній діяльності зумовлена необхідністю раціональної організації діяльності особистості педагога, потребою створення особистісних передумов для виконання функцій самодіяльності, самоуправління в умовах ускладнення, змін і різноманіття завдань професійної діяльності.

Специфіка самоорганізації як діяльнісної системи проявляється на рівні мети, суб'єкта, об'єкта і засобів діяльності.





Мета діяльності – це запланований, очікуваний результат. Мета самоорганізації педагога у професійній діяльності – раціональна організація, оптимізація та максимальне використання особистих можливостей і відповідних ресурсів для свідомого керування власною особистістю й діяльністю, спрямовані на досягнення бажаних результатів і подолання несприятливих зовнішніх обставин і факторів за умови збереження особистісно-професійної ефективності. Сформовані уміння самоорганізації діяльності надають можливість раціонально використовувати свій час, свідомо керувати життєвими процесами, вміти відокремлювати головне і другорядне, долати життєві негаразди, сприяють підвищенню результатів праці, мотивації, досягненню професійних і життєвих цілей, зростанню кваліфікації, зменшенню затрат часу, зниженню стресу.

Самоорганізація у професійній діяльності включає процес прийняття рішень, мотивацію, раціональне використання ресурсів продуктивності власної діяльності, планування робочого й особистого часу з метою його економії та уникнення перевантаження. За висновками науковців [3], створення структурованого плану дій на основі визначення пріоритетів збільшує на 30% продуктивність праці педагогів, на противагу тим, хто не планує свої дії або робить це несистемно). Важливим є обґрунтований вибір прийомів засвоєння та перетворення інформації, форм і методів спілкування, самоосвіти, самовиховання, самоконтролю, саморегуляції. Самоорганізація також необхідна у процесі пошуку, узагальнення, перенесення інформації; самоперевірки наукових результатів (порівняння, аналіз, синтез) тощо.

Самоорганізація особистості – це процес, специфічність і унікальність якого полягає в тому, що в ньому і суб'єкт, і об'єкт самовпливу є однією особою. Суб'єкт розглядається як соціопсихологічна система свідомого волевиявлення і самостійної (самоорганізованої) активності людини (соціальної групи) в площині суспільних відносин. Суб'єктом самоорганізації є майбутній педагог/учитель.

Об'єкт діяльності – «явище, предмет, на який спрямована будь-яка діяльність. Відзначимо специфіку об'єкта самоорганізації майбутнього педагога. Насамперед, це особистість суб'єкта самоорганізації, який переходить у категорію об'єкта внаслідок застосування цілеспрямованих процесів самовпливу, які передбачає, власне, самоорганізація (частка самоу словниках розглядається як «спрямованість на самого себе»): самоаналіз, саморефлексія, самообілізація, самоактуалізація, самодетермінація, самоактивізація, самокерування, самоконтроль, саморегуляція та ін.» [12, с. 159].

Засіб самоорганізації варто визначати як деякий інструмент досягнення мети, отримання бажаного результату. Результат самоорганізації – якість самоорганізації, рівень компетентності, який досягається завдяки

оптимальності (якості) використання внутрішніх (ціннісні установки, здібності, особистісні якості, емоційні, мотиваційно-вольові, когнітивні, поведінкові конструкти, енергетичні характеристики, соціальний досвід, компетентність) і зовнішніх (засоби праці, соціальні зв'язки, культура праці) ресурсів.

Самоорганізація педагога у професійній діяльності відбувається під час організації процесів викладання, навчання і розвитку здобувачів освіти; у процесі виконання методичної й організаційної діяльності; під час здійснення науково-дослідницької діяльності, планування власного саморозвитку і професійного самовдосконалення (самоосвіти, самовиховання).

У процесі вивчення освітньої компоненти «Основи самоорганізації педагога-дослідника» відбувається цілеспрямоване засвоєння здобувачами відповідної теорії та умінь і навичок самоорганізації у навчальній діяльності, позааудиторній роботі, дослідницькій праці. Важливість видів діяльності здобувачів, які вони виконують на заняттях, у процесі самопідготовки, під час дослідницького пошуку тощо, визначається їх ціннісним спрямуванням на аналіз та актуалізацію особистого досвіду, внутрішнього потенціалу, наявних особистісних ресурсів, звернення до життєвих ситуацій, навчальної практики, набуття практики позитивного самомотивування, встановлення орієнтирів особистісного самовдосконалення і професійного саморозвитку.

Зміст роботи зі студентами спрямований на вивчення таких проблем: психолого-педагогічні умови забезпечення ресурсу активності та працездатності педагога; сутність, види та складові самоорганізації педагога у професійній діяльності; правила, алгоритм, методи постановки цілей та планування роботи педагога; роль самомотивування у самоорганізації діяльності педагога та методи і прийоми самомотивації; сутність, види, методи і прийоми саморефлексії та самодіагностування; види, рівні, прийоми і техніки самоконтролю і саморегуляції у педагогічній діяльності; ергономічні основи організації предметного середовища праці педагога-дослідника; особливості розумової праці педагога-дослідника та загальні принципи, методи організації його наукової діяльності.

Засвоєння теорії та формування практичних умінь самоорганізації відбувається у процесі виконання таких видів навчальних завдань: розробка блок-схем, інтелект-карт, структурування опрацьованої інформації; опис виконуваних соціальних ролей на відповідних рівнях (загальносоціальному, інституційному, управлінському, груповому, особистісному) самоорганізації; аналіз показників ресурсу активності й працездатності; складання щоденника самоаналізу; виявлення ситуацій самоорганізації в навчальній, позанавчальній, дослідницькій діяльності й вибір/аналіз





дій/методів їх розв'язання; прогнозування ситуацій самоорганізації, які можуть виникати в практиці роботи вчителя; самоаналіз дня; складання щоденного плану роботи з визначенням жорстких і гнучких завдань; аналіз і розподіл предметів робочої зони кімнати/робочого місця з метою їх упорядкування; укладання переліку завдань, які вчитель може делегувати учням/батькам/іншим педагогам, розв'язування професійно орієнтованих ситуацій самоорганізації у професійній діяльності та ін.

Пропонуються також такі види завдань, як складання програми саморозвитку/ самовдосконалення у процесі виконання дослідницької роботи; постановка дослідницьких запитань за темою дослідницького пошуку, формулювання мети проєкту і проєктування цілей роботи з допомогою методу SMART та ін. Таким чином, зміст і види завдань охоплюють різні площини діяльності здобувачів, як-от: сфера навчання; позанавчальна діяльність; сфера дослідницької діяльності; практика; сфера життєдіяльності, не пов'язана з освітнім процесом.

Програма освітньої компоненти реалізується з використанням широкого спектру методів роботи: тестів, діагностичних опитувальників, рефлексивних аркушів, карт самооцінювання, рефлексії, самоаналізу і самоконтролю, методів прогнозування і візуалізації, ситуативного моделювання, навчального проєктування і самопроєктування професійно-особистісного саморозвитку.

Низка прийомів і технік використовуються в навчальному процесі з метою їх практичного засвоєння: правило 30 секунд, самофотографування часу, SMART, EduScram, «помідор», рефреймінг та ін. Техніка «Помідор» застосовується в роботі зі студентами з метою розподілу навчальної інформації під час лекцій або на практичних заняттях з урахуванням 25-хвилинних періодів активної роботи з короткими перервами. Застосування цієї техніки дозволяє сконцентруватися на виконанні конкретного завдання й уникнути перевантаження. Техніка «Канбан» використовується для відображення/ візуалізації етапів виконання завдань, які представляються на відповідній дошці. Схожий принцип роботи має і техніка EduScram, яка також використовує дошку, на якій відображаються етапи процесу виконання роботи: заплановано, виконується, завершено.

У роботі зі студентами підкреслюємо важливість цифрових технологій для структурування робочого процесу. Під час вивчення теми, пов'язаної з плануванням діяльності, розглядаємо особливості, види, методи і засоби планування роботи, аналізуємо можливості використання електронних планувальників. Зокрема, знайомимося з такими цифровими інструментами, як Google Calendar, Trello та ін. Google Calendar – це інструмент для управління часом, який дозволяє планувати зустрічі,

створювати нагадування та організувати свій день за допомогою візуального розкладу. Trello – цифрова платформа для управління завданнями, яка використовує систему віртуальних «дошок» і «карток» для організації проектів, розподілу обов’язків і контролю виконання. На занятті студенти презентують власний досвід використання цифрових інструментів у повсякденній життєдіяльності та в процесі навчання. Зазначимо, що навчання свідомому й обґрунтованому використанню цифрових технологій у навчанні та педагогічній діяльності розвиває дидактичний потенціал майбутніх фахівців, сприяє їх адаптації в начальному, професійному, дослідницькому середовищі та інформаційному просторі, а також є істотним засобом підвищення їх рівня самоорганізації.

Таким чином, програма лекційних і практичних занять, зміст діяльності майбутніх учителів у процесі вивчення освітньої компоненти «Основи самоорганізації педагога-дослідника» спрямовані на формування у них компетентностей конструктивно і нестандартно вирішувати практичні завдання, розв’язувати навчальні, позанавчальні, професійно орієнтовані ситуації з урахуванням умов і власного досвіду, орієнтуючись на множинність вибору дій, але з урахуванням соціально значущих норм і цінностей.

**Висновки.** Узагальнюючи викладене, виокремимо такі мікротенденції в розвитку важливих соціальних навичок фахівців: потреба перенавчання працівників через технологізацію й автоматизацію робочих процесів, переструктурування позицій щодо пріоритетів соціальних навичок, зміна професійних ролей через появу нових технологій і цифровізацію. Самоорганізація є фундаментальною навичкою, яка дозволяє сучасному фахівцеві гнучко адаптуватися до змін, нових умов, обставин, ситуацій, навчатися і перенавчатися, ефективно співпрацювати з іншими, успішно реалізовувати свій внутрішній потенціал, досягати цілей.

Розвиток/формування умінь самоорганізації залежить від суб’єктивних і об’єктивних чинників, внутрішніх мотивів, прагнень, усвідомлення цінності самоорганізації та зовнішніх умов, обставин. Практико-орієнтованим педагогічним інструментом навчання самоорганізації праці слугує вивчення освітньої компоненти «Основи самоорганізації педагога-дослідника», метою якої є цілеспрямоване засвоєння здобувачами відповідної теорії та умінь і навичок, актуалізація власного досвіду, розвиток внутрішнього потенціалу, особистісних ресурсів, стимулювання до особистісного самовдосконалення і професійного саморозвитку. Перспективи подальшого дослідження проблеми вбачаються в характеристиці алгоритму, прийомів і методів самоорганізації для інтелектуальної освіти і розвитку майбутніх фахівців.



**Література:**

1. Ali H., & Harris J. Transferable skills: from work to school. *Proceedings of the Canadian Engineering Education Association (CEEA)*. 2019. URL: <https://doi.org/10.24908/pceea.vi0.13791>

2. Ганаба С. Самоорганізація як компетентність: поворот до особистісно-орієнтованої освіти. *Збірник наукових праць Національної академії державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки*. 2021. №1(24). С. 30-42.

3. DeBeliso, M., Gauthier, H., Sevene, T., Adams, K.J., Lawrence, M.M., Climstein, M., Berning, J., Harris, Ch., and Navalta, J.W. The Time Management Matrix Re-Tooled: An Instrument for Academics Navigating the Tenure Process. *Kinesiology Faculty Publications and Presentations*. 2022. No 26. URL: [https://digitalcommons.csumb.edu/kin\\_fac/26](https://digitalcommons.csumb.edu/kin_fac/26)

4. Навички, що найбільш затребувані на ринку праці, 2023. URL: <https://pon.org.ua/novyny/10260-navychky-shcho-naibilsh-zatrebuvani-i-na-rynku-praci.html>

5. Пильгун Л. Дослідження самоорганізації та гуртування українського суспільства під час війни, 2022. Режим доступу: <https://cutt.ly/ie292t32>

6. Future of jobs 2023: These are the most in-demand skills now – and beyond. 2023. URL: <https://www.weforum.org/stories/2023/05/future-of-jobs-2023-skills/>

7. Future of Jobs Report 2023. URL: <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2023/digest/>

8. GoGlobal презентували результати дослідження «Освітній фронт. Вплив війни на освітян». Режим доступу: <https://goglobal.com.ua/post/goglobal-prezentuvaly-rezultaty-doslidzhennya-osvitnij-front-vplyv-vijny-na-osvityan-2>

9. Дослідження «Вчителі України: кадровий потенціал»: 6 головних освітніх викликів та як їх вирішити до 2030 року. Режим доступу: <https://osvitoria.media/experience/doslidzhennya-vchyteli-ukrayiny-kadrovuj-potentsial-6-golovnyh-osvitnih-vyklykiv-ta-yak-yih-vyrishyty-do-2030-roku/>

10. Мирончук Н. М. Особливості праці викладача вищого навчального закладу в контексті самоорганізації його професійної діяльності. *Проблеми освіти*. 2015. Вип. 85. С. 147-151.

11. Myronchuk N.M. Formation of Future Teachers' Organizational Research Skills: Current Status and Challenges. *Zhytomyr Ivan Franko State University Journal. Pedagogical Sciences*. 2022. Vol. 3 (110). P. 171-183. [https://doi.org/10.35433/pedagogy.3\(110\).2022.171-183](https://doi.org/10.35433/pedagogy.3(110).2022.171-183)

12. Мирончук Н.М. Теоретичні і методичні основи контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності: дисертація ... доктора пед. наук: 13.00.04. Житомир. Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2020. 629 с.

13. Тесленков О. Ю. Педагогічні умови формування професійної самоорганізації майбутніх учителів фізичного виховання: дисертація ... канд. пед. наук: 13.00.04. Одеса: ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний ун-т ім. К.Д. Ушинського», 2017. 237 с.

14. Яворський А. А. Розвиток професійної самоорганізації майбутнього вчителя біології в процесі педагогічної практики: автореф. кандидата пед. наук. Переяслав-Хмельницький: ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагог. університет імені Григорія Сковороди», 2014. 20 с.

**Reference:**

1. Ali, H., & Harris, J. (2019). Transferable skills: from work to school. *Proceedings of the Canadian Engineering Education Association (CEEA)*. <https://doi.org/10.24908/pceea.vi0.13791>



2. Hanaba, S. (2021). Samoorhanizatsiia yak kompetentnist: povorot do osobystisno-orientovanoi osvity [Self-organization as a competence: a turn towards person-centered education.]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Seriya: pedahohichni nauky – Collection of scientific works of the National Academy of the State Border Service of Ukraine. Series: pedagogical sciences.* №1(24). S. 30-42 [in Ukrainian].
3. DeBeliso, M., Gauthier, H., Sevens, T., Adams, K.J., Lawrence, M.M., Climstein, M., Berning, J., Harris, Ch., and Navalta, J.W. (2022). The Time Management Matrix Re-Tooled: An Instrument for Academics Navigating the Tenure Process. *Kinesiology Faculty Publications and Presentations.* 26. [https://digitalcommons.csumb.edu/kin\\_fac/26](https://digitalcommons.csumb.edu/kin_fac/26)
4. Navychky, shcho naibilsh zatrebuvani na rynku pratsi [Skills most in demand on the labor market]. 2023. URL: <https://pon.org.ua/novyny/10260-navychky-shcho-naibilsh-zatrebuvani-na-rynku-praci.html> [in Ukrainian].
5. Pylhun, L. (2022). Doslidzhennia samoorhanizatsii ta hurtuvannia ukrainskoho suspilstva pid chas viiny [Research on self-organization and unity of Ukrainian society during the war]. URL: <https://cutt.ly/ie292t32> [in Ukrainian].
6. Future of jobs 2023: These are the most in-demand skills now – and beyond. 2023. URL: <https://www.weforum.org/stories/2023/05/future-of-jobs-2023-skills/>
7. Future of Jobs Report 2023. URL: <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2023/digest/>
8. GoGlobal prezentuvaly rezultaty doslidzhennia «Osvitnij front. Vplyv viiny na osvitan» [GoGlobal presented the results of the study «Educational Front. The Impact of War on Educators»]. URL: <https://goglobal.com.ua/post/goglobal-prezentuvaly-rezultaty-doslidzhennya-osvitnij-front-vplyv-vijny-na-osvityan-2>
9. Doslidzhennia «Vchyteli Ukrainy: kadrovyi potentsial»: 6 holovnykh osvitnikh vyklykiv ta yak yikh vyrishyty do 2030 roku [Study «Teachers of Ukraine: Human Resources Potential»: 6 main educational challenges and how to solve them by 2030]. URL: <https://osvitoria.media/experience/doslidzhennya-vchyteli-ukrayiny-kadrovyj-potentsial-6-golovnyh-osvitnih-vyklykiv-ta-yak-yih-vyrishyty-do-2030-roku/> [in Ukrainian].
10. Myronchuk, N. M. (2015). Osoblyvosti pratsi vykladacha vyshchoho navchalnogo zakladu v konteksti samoorhanizatsii yoho profesiinoi diialnosti [Peculiarities of the work of a teacher of a higher educational institution in the context of self-organization of his professional activity]. *Problemy osvity – Problems of education.* Vyp. 85. S. 147-151 [in Ukrainian].
11. Myronchuk, N.M. (2022). Formation of Future Teachers' Organizational Research Skills: Current Status and Challenges. *Zhytomyr Ivan Franko State University Journal. Pedagogical Sciences.* 2022. Vol. 3 (110). P. 171-183. [https://doi.org/10.35433/pedagogy.3\(110\).2022.171-183](https://doi.org/10.35433/pedagogy.3(110).2022.171-183)
12. Myronchuk, N.M. (2020). Teoretychni i metodychni osnovy kontekstnoi pidhotovky maibutnikh vykladachiv vyshchoi shkoly do samoorhanizatsii u profesiinii diialnosti [Theoretical and methodological foundations of contextual training of future higher education teachers for self-organization in professional activities]: dysertatsiia ... doktora ped. nauk: 13.00.04. Zhytomyr. Zhytomyrskyi derzhavnyi universytet imeni Ivana Franka. 629 s. [in Ukrainian].
13. Teslenkov, O. Yu. (2017). Pedahohichni umovy formuvannia profesiinoi samoorhanizatsii maibutnikh uchyteliv fizychnoho vykhovannia [Pedagogical conditions for the formation of professional self-organization of future physical education teachers]: dysertatsiia ... kand. ped. nauk: 13.00.04. Odesa: DZ «Pivdenoukraiynskyi natsionalnyi pedahohichnyi un-t im. K.D. Ushynskoho». 237 s. [in Ukrainian].
14. Yavorskyi, A. A. (2014). Rozvytok profesiinoi samoorhanizatsii maibutnoho vchytelia biolohii v protsesi pedahohichnoi praktyky [Development of professional self-organization of a future biology teacher in the process of pedagogical practice]: avtoref. kandydata ped. nauk. Pereiaslav-Khmelnitskyi: DVNZ «Pereiaslav-Khmelnitskyi derzhavnyi pedahoh. universytet imeni Hryhoriia Skovorody». 20 s. [in Ukrainian].